

ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Пропонований читачам том *Праць геологічної комісії* містить статті, що охоплюють різноманітні аспекти наук геологічного циклу — від концептуальної моделі формування й розвитку Землі (від зародження до руйнування у далекому майбутньому; стаття В. Гнідця) до геоекологічних проблем сьогодення (статті В. Колодія та В. Карабіна зі співавторами), пов'язаних з експлуатацією надр.

В основі геологічних побудов завжди лежали уявлення про палеонтологічну стратифікацію верств, від обґрунтованості яких залежали структурно-тектонічні побудови та висновки. Цей чи не найстаріший напрям геологічної науки доволі успішно продовжує розвиватися і в наш час, про що свідчать статті відомого українського палеонтолога, учня почесного члена НТШ Северина Пастернака — Д. Дриганта та С. Бакаєвої.

Проблеми будови Землі — тектоніки завжди були чільними серед інших питань геології. У пропонованому збірнику цим проблемам присвячені статті відомих українських тектоністів О. Ступки, П. Лозиняка та М. Петрашкевича, нашого колеги і земляка, що працює на Далекому Сході Росії.

І. Бубняк розглядає еволюцію поглядів про перехідні зони між платформовими та складчастими областями.

Принципово нові уявлення про природу стрімчаків неокомських діабазів у Буркутському покрові Українських Карпат викладені у статті відомих дослідників Карпат В. Кузовенка та В. Шлапінського.

Чотири інші статті, написані Ю. Сеньковським і його учнями та О. Щербою, стосуються проблем літології і структурно-палеотектонічного аналізу Карпатського регіону.

Не залишено поза увагою проблеми прогнозування корисних копалин, зокрема золота і поліметалів та вугілля. На розв'язання проблеми золотоносності Українського щита спрямована стаття І. Наумка із співавторами, які дослідили термометрію і геохімію флюїдів мінералоутворювального середовища кварцових-жильних рудопроявів.

Питання морфології вугільних пластів родовищ Львівсько-Волинського басейну та проблем вуглефікації і метаносності в Донецькому вугільному басейні на базі палеотектонічного й палеогеотермічного аналізів розглянуто у статтях М. Матрофайла та В. Привавлова, Р. Заксенгофера, К. Шнігель, О. Панової та М. Жикалюка.

Історія геофізичних досліджень та їхні перспективи знайшли відображення у статтях В. Чебана, Д. Ляцука та П. Бодлака зі співавторами.

Нові уявлення про природу газоносних пасток у баденських відкладах Зовнішньої зони Передкарпатського прогину і їх розміщення, а також прогноза перспективних на газ ділянок обґрунтовані у статті Х. Заєць зі співавторами.

У статті В. Колодія, П. Паньківа та О. Майкут розглянуті деякі питання гідрології і гідрогеохемії Львова та його околиць на базі виконаних авторами обстежень природних джерел на різних ділянках. Автори розглядають можливість питного використання води джерел, що їх використовують стихійно львів'яни для пиття і готування їжі. Ще дві статті присвячені питанням інвайронменталістики й охорони довкілля Карпатського краю.

Зокрема, феномен незвичайного за гідрогеохемією техногенно-карстового прісноводно-соленого Нересницького озера в Закарпатті описаний у статті В. Колодія. Динаміка техногенного забруднення і природного очищення підземних вод при і після буріння глибоких свердловин на нафту і газ висвітлена у статті В. Карабіна і співавторів. На конкретних прикладах показана етапність забруднення.

Три статті присвячені персоналіям — пам'яті член-кореспондента Академії наук України, визначного геолога-нафтовика і сольовика Василя Кітика, учня академіків Є. Лазаренка та Г. Доленка, дійсного члена і головного вченого секретаря Української нафтогазової академії, доктора геолого-мінералогічних наук Георгія Бойка, активного члена НТШ, відомого карпатського геолога-нафтовика, кандидата геолого-мінералогічних наук Ігоря Кілина. Життєвий шлях та наукові досягнення відомого американського геолога, нашого земляка Івана Олексішина описують І. Бубняк і С. Ярема.

Отже, у невеликому за обсягом томі Праць Геологічної комісії НТШ представлені статті з дев'яти напрямів геологічної науки — тектоніки, літології, палеонтології і стратиграфії, геології корисних копалин, термобарогеохімії, геофізики гідрогеології і гідрогеохемії, інвайронменталістики й охорони гідросфери. Усі вони містять нові дані або нові думки про різні проблеми геологічної науки і, сподіваюся, будуть цікавими фахівцям, а деякі з них — і широкому загалу.

Володимир Колодій